

ПЕРПЕТУУМ МОБИЛЕ БГ АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Съдържание	Страница
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	3
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	4
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	5
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	6
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	7-41
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	
2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА	
3. ИМОТИ МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ	
4. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	
5. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	
6. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	
7. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	
8. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЗАЕМИ	
9. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	
10. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	
11. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	
12. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	
13. ДРУГИ ДОХОДИ	
14. РАЗХОДИ ПО ВИДОВЕ И ФУНКЦИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	
15. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	
16. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	
17. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ - ТЕКУЩ ДАНЪК И ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	
18. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	
19. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	
20. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ	
21. УСЛОВНИ АНГАЖИМЕНТИ	
22. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 ГОДИНА

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„Перпетуум Мобиле БГ“ АД е търговско дружество, регистрирано в Търговски регистър на 06.04.2012 година с ЕИК 202009651 с правна форма – Акционерно дружество. Дружеството е със седалище и адрес на управление България, обл. Добрич, община Балчик, с. Оброчище 9620, кк Албена, Централно управление на „Албена“ АД, офис 335.

1.1 Предмет на дейност

През 2012 г дружеството стартира изграждането на инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия чрез индиректно използване на биомаса. През м.август 2013 година инсталацията за производство на енергия е въведена в експлоатация с разрешение за ползване N СТ-05-1431/21.08.2013г. На 05.09.2013г дружеството подписа договор за изкупуване на електрическа енергия произведена от възобновяеми енергийни източници с „Енерго-Продажби“ АД със срок на действие 20 години.

Дейността на дружеството през 2019 година включва основно операции и сделки по:

- Продажба на електрическа енергия произведена чрез индиректно използване на биомаса

1.2 Собственост и управление:

Към 31 декември разпределението на акционерния капитал е както следва:

Акционери	2019 година		2018 година	
	Брой акции	Относителен дял в проценти	Брой акции	Относителен дял в проценти
Албена АД	1 200 000	50,14%	1 200 000	50,14%
Албена Холдинг АД	100 000	4,18%	100 000	4,18%
Алфа Консулт 2000 ЕООД	50 000	2,09%	50 000	2,09%
Физически лица	1 043 200	43,59%	1 043 200	43,59%
Общо	2 393 200	100%	2 393 200	100%

Дружеството е с едностепенна система на управление – Съвет на директорите в състав:

- Красимир Веселинов Станев
- Христо Петров Христов
- Еленка Антонова Атанасова.

Дружеството се представлява заедно от всички членове на Съвета на директорите или само от прокурнста Димитър Христов Захаридов.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите за издаване на 28 февруари 2020 година.

Като част от група АЛБЕНА АД – предприятие майка (публично дружество) и група АЛБЕНА ХОЛДИНГ АД – крайно предприятие – майка, настоящият финансов отчет ще бъде включен в консолидираните финансови отчети на АЛБЕНА АД и АЛБЕНА ХОЛДИНГ АД за годината, завършваща на 31 декември 2019 г..

Консолидиран финансов отчет на групата се съставя от:

Наименование и седалище на предприятието майка	„Албена“ АД - к.к. Албена – публично предприятие
Наименование и седалище на предприятието, което съставя консолидирания отчет, за най - голямата група, в която се включва и предприятието	„Албена Холдинг“ АД – к.к. Албена

Ключов управленски персонал на предприятието – майка:

Съвет на директорите

Красимир Веселинов Станев

Маргита Петрова Тодорова

Иван КолевКалинков

Радосвет Крумов Радев

Ди Ви Консултинг ЕООД- Член до 05.07.2019 г.

Пламен Гочев Димитров –Член от 05.07.2019 г.

Ключов управленски персонал на крайно предприятие – майка:

Съвет на директорите:

Недялка Петрова Великова

Красимир Веселинов Станев

Маргита Петрова Тодорова

Иван Колев Калинков

Еленка Антонова Атанасова

1.3 Структура на дружеството:

В структурата на дружеството са ясно регламентирани и разграничени правата и отговорностите на всяко ниво и съответните организационни звена. Създадени са и са утвърдени писмени процедури за функционалните и административни взаимоотношения между отделните звена, а вътре в тях до крайните изпълнители. За 2019 година средно списъчния състав е 5 работници и служители (2018 г. – 5 работници и служители).

1.4. Основни показатели на стопанската среда

Основни показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2017 – 2019 година са представени в таблицата по –долу:

Показател	2017	2018	2019
БВП по текущи цени в млн. лева ¹	101043	71112	109695
Реален растеж на БВП	3.5%	3.1%	3.7%

¹ Източник: НСИ, БНБ

* Данните за 2019 са до 30.09.2019

Инфлация в края на годината	2,08%	2,1%	3,8%
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,63	1,71	1,74

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на „Перпетуум мобиле БГ“ АД е изготвен съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансово отчитане и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на бившия Постоянен комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база „Международни счетоводни стандарти“ (МСС), приета със Закона за счетоводството и дефинирана в т. 8 от Допълнителните разпоредби на този закон.

(а) Нови и изменени стандарти

По долу са изброени стандартите и измененията, които са издадени и ефективно са в сила за периоди започващи на или след 1 януари 2019 година и не са приети за по ранно прилагане от дружеството.

- МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2019 г.). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. При лизингодателя не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Ранното приемане е разрешено за дружества, които прилагат МСФО 15 Приходи по договори с клиенти на или преди датата на първоначално прилагане на МСФО 16. Дружеството е започнало първоначална оценка на потенциалния ефект върху неговите финансови отчети. Ефектът от прилагането на МСФО 16 е оповестен в Раздели Имоти, машини и съоръжения и Лизинг.
- КРМСФО 23 Несигурност при данъчното третиране на дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г.). С разяснението се обяснява как трябва да се прилагат изискванията за признаване и оценяване, съдържащи се в МСС 12, когато има несигурност по отношение на данъчното третиране на дохода и по конкретно: а) дали предприятието трябва да разглежда несигурните данъчни третираня поотделно; б) какви трябва да бъдат допусканията, които предприятието прави по отношение на разглеждането на данъчните третираня от данъчните органи; в) как предприятието трябва да определя облагаемата печалба (данъчната загуба), данъчните основи, неизползваните данъчни загуби, неизползваните данъчни кредити и данъчните ставки; както и г) как предприятието трябва да разглежда промените на фактите и обстоятелствата.

(б) Допълнително, за посочените по-долу приети и/или променени стандарти и разяснения не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на дружеството:

- Годишни подобрения, цикъл 2015-2017 г.- изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации и МСФО 11 Съвместни предприятия – дава се разяснение за бизнес комбинация, постигната на етапи и оценка на предишни дялови участия; изменение на МСС 12 Данъци върху дохода – разяснява ефекта на дивидентите върху данъка върху дохода съгласно определението в МСФО 9; изменение на МСС 23 Разходи по заеми – внася допълнителни разяснения по отношение на разходи по заеми, допустими за капитализация.
- Изменение на МСС 19 Доходи на наети лица – разяснява признаването и оценяването на разходите за минал трудов стаж или печалбата/загубата за уреждане при изменение, свиване или уреждане на планове с дефинирани доходи.
- Изменение на МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия – разяснява третиране на дългосрочни участия в асоциирани предприятия и съвместни предприятия”.

Финансовият отчет е изготвен в съответствие със счетоводния модел, основан на възстановимата историческа стойност, с изключение на сградите които се представят във финансовия отчет по справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева (BGN,000), освен ако не е посочено друго.

Отчетният период обхваща една календарна година - от 01 януари до 31 декември. Текущ отчетен период – 2019 година. Предходен отчетен период – 2018 година.

Дружеството е възприело да изготвя и представя един Отчет за всеобхватния доход.

Настоящият финансов отчет е индивидуален финансов отчет на дружеството.

2.2. Принцип-предположение за действащо предприятие

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, предприятието обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса. При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Финансовият отчет е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще. Във връзка с оценката на ръководството, която обхваща, но не се ограничава до период от 24 месеца след края на отчетния период, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще е и обстоятелството, че сключеният с „Енерго-Про Продажби“ АД договор за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници е със срок на действие 20 години.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущия период. Дружеството изготвя и представя като компонент на пълния комплект на финансовите отчети и отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период, когато:

- то прилага счетоводна политика със задна дата, прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети; и
- прилагането със задна дата, преизчисленното или прекласифицирането оказва съществено влияние върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

2.4. Отчетна валута

Функционалната валута и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1 юли 1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз – с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага заключителният обменен курс на БНБ към 31 декември.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута, като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на търговски сделки в чуждестранна валута или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, се включват в печалбата или загубата в момента на възникването им, като се представят към “други доходи от дейността”. Курсовите разлики от валутни заеми или други финансови операции се включват във финансовите приходи и разходи.

2.5. Приблизителни счетоводни оценки

Изготвянето на финансов отчет по Международните стандарти за финансово отчитане, изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните активи и пасиви, оповестените условни активи и пасиви, както и до признатите разходи и приходи за периода. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството на дружеството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на активи

Нетекущите нефинансови активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Нетната реализуема стойност на материалните запаси

Определянето на провизия за материалните запаси включва процес на оценка. Балансовата стойност на материалните запаси се обезценява до реализуемата им стойност, когато тяхната себестойност вече може да не бъде възстановяема – например, когато материалните запаси са повредени или остарели изцяло или частично или има спад в продажните им цени. Във всеки случай реализуема стойност представлява най-добрата оценка на възстановимата стойност и се основава на най-сигурните съществуващи към датата на отчета данни и присъщо включва оценки относно бъдещите очаквания за реализуема стойност. Критериите за определяне на размера на обезценката или отписването се основават на анализ за стареене, техническа оценка и последващи събития. По принцип такъв процес на оценка изисква значителни преценка и може да повлияе на балансовата сума на материалните запаси към датата на отчета. Към 31 декември 2019 г. и към 31 декември 2018 г. няма данни за обезценки на материални запаси.

Обезценка на вземания

На всяка отчетна дата дружеството оценява и определя очакваните кредитни загуби на търговските и други вземания като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди. При оценката си дружеството отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент и се базира в значителна степен на прогнози, приблизителна оценка и преценка за макроикономическите условия, икономическия сектор и географския регион, от значение за всеки контрагент, в допълнение към минал опит и специфични, оперативни и други индивидуални характеристики.

Провизии

Провизия се признава в отчета за финансовото състояние като текущ разход, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването ѝ се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на отчета за финансовото състояние, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се ренинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, която и била използвана за приблизителната стойност преди това.
Приблизителни оценки за отсрочени данъци

Признаването на отсрочени данъчни активи и пасиви включва съставянето на серия от допускания. Дружеството трябва да оцени времето на възстановяване на временни разлики, дали е възможно временните разлики да не бъдат възстановени в предвидимо бъдеще, или доколко данъчните ставки се очаква да се прилагат за периода, когато активът ще се реализира или пасивът ще се уреди. Това означава, че Дружеството прави предположения за данъчното си планиране и периодично ги оценява повторно, за да отразят промяната в обстоятелствата, както и в данъчните разпоредби.

2.6. Дефиниции и оценка на елементите на Отчета за финансовото състояние и Отчета за всеобхватния доход

2.6.1. Имоти, машини и съоръжения

Първоначално придобиване

При първоначалното придобиване, имотите, машините и съоръженията се оценяват по себестойност (цена на придобиване), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и други.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на имоти, машини и съоръжения, се отчитат като текущ разход.

Последващо оценяване

След първоначалното признаване сградите се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата стойност на актива към датата на преоценката минус всички последвали натрупани амортизации, както и последвалите натрупани загуби от обезценка. Преоценките се правят достатъчно редовно, за да се гарантира, че балансовата сума не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на счетоводния баланс

За последваща оценка на останалите имоти, машини и съоръженията, дружеството прилага модела на цената на придобиване съгласно МСС 16 – цена на придобиване, минус натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Увеличенията в балансовата стойност, произтичаща от преоценка на сградите се признават в друг всеобхватен доход и се натрупват към компонента “преоценъчен резерв” на собствения капитал. Намаление, което компенсира предходни увеличения, относно един и същ актив, се признава в друг всеобхватен доход до размера на предходно увеличение за този актив, като намалява и сумата на собствения капитал в статията „преоценъчен резерв”. Всички останали намаления се отнасят директно в отчета за всеобхватния доход. При отписване на преоценените активи натрупаният за тях преоценъчен резерв се прехвърля в увеличение на неразпределените печалби.

Последващи разходи

Извършените последващи разходи, свързани с имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени компоненти, възлови части и детайли, или на подобрения и реконструкция, се капитализират към

стойността на съответния актив. Неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от стойността на актива и се признава като текущ разход.

Амортизация

Амортизацията се начислява в отчета за всеобхватния доход на база линейния метод за очаквания срок на полезен живот на имоти, машини и съоръжения. Земята не се амортизира. Очаквания полезен живот в години е както следва:

Групи активи	2019 година	2018 година
Сгради	от 5 до 20 години	от 5 до 20 години
Съоръжения	от 5 до 20 години	от 5 до 20 години
Машини и оборудване	от 2 до 13 години	от 2 до 13 години
Други	от 2 до 10 години	от 2 до 10 години

Полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преразглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо очаквания бъдещ срок на използване, същият се коригира. Корекцията се третира като промяна в приблизителната оценка и е в сила перспективно, от датата на извършване на промяната.

2.6.2. Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити от предприятието се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуба от обезценка.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на нематериални активи, се отчитат като текущ разход.

Предприятието оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, оценява продължителността на единиците, съставляващи този полезен живот. Даден нематериален актив се разглежда като имащ неограничен полезен живот, когато на базата на анализ на съответните фактори не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Амортизируемата сума на нематериален актив с ограничен полезен живот се разпределя на систематична база за периода на неговия полезен живот, прилага се линеен метод на амортизация.

Нематериален актив с неограничен полезен живот не се амортизира. В съответствие с МСС 36, предприятието в края на отчетния период тества за обезценка нематериален актив с неограничен полезен живот чрез сравняването на неговата възстановима стойност с отчетната му стойност и когато съществува индикация, че нематериалният актив може да е обезценен се отчита загуба от обезценка.

2.6.3. Материални запаси

Материалните запаси се представят по по-ниската стойност от отчетната им стойност и нетната им реализируема стойност. Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена със стойността на разходите за довършителни дейности и разходи по продажбата. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Изписването на материали и консумативите – по „първа входяща – първа изходяща“.

Цената им на придобиване включва разходи за придобиване и разходи, направени във връзка с доставянето им до определено местоположение, подготовката и преработката им за употреба.

Изписването на готовата продукция – електроенергия по конкретно определена цена (себестойност).

2.6.4. Разходи по заеми

Разходите по заеми, които могат пряко да се припишат на придобиването, строителството или производството на актив, отговарящ на условията на МСС 23, се капитализират в стойността на актива като част от неговата стойност. Другите разходи по заеми се признават като разход в периода, за който се отнасят. През отчетния период не са капитализирани разходи по заеми.

2.6.5. Финансови инструменти

Признаване, оценяване и отписване

Дружеството признава финансов актив или финансов пасив във финансовия си отчет, само когато Дружеството става страна по договорните клаузи на съответния финансов инструмент.

При първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи(с изключение на търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране, определен в съответствие с МСФО 15) и финансовите пасиви по тяхната справедлива стойност. Справедливата стойност на даден финансов актив/пасив при първоначалното му признаване обикновено е договорната цена. Договорната цена за финансови активи/пасиви освен финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент. Разходите по сделката направени при придобиването на финансов актив и издаването на финансов пасив, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат незабавно като разход.

Ако справедливата стойност при първоначалното признаване се различава от цената на сделката, предприятието отчита счетоводно този инструмент към тази дата по следния начин:

а) по справедлива стойност на база доказана котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив (т.е. входяща информация на ниво 1), или на базата на техника за оценяване, която използва само данни от наблюдаеми пазари. Предприятието признава разликата между справедливата стойност при първоначалното признаване и цената на сделката като печалба или загуба;

б) във всички останали случаи — по справедлива стойност, коригирана, за да се отсрочи разликата между справедливата стойност при първоначалното признаване и цената на сделката. След първоначалното признаване предприятието признава тази отсрочена разлика като печалба или загуба само до степента, в която тя произтича от промяната в даден фактор (включително времето), който пазарните участници биха взели под внимание при определянето на цената на актива или пасива.

При първоначалното признаване дружеството оценява търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране (определен в съответствие с МСФО 15), по съответната им цена на сделката (както е определено в МСФО 15).

Покупка или продажба на финансови активи се признава чрез използването на счетоводно отчитане на база датата на сделката - датата, на която дружеството е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на дален трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

При отписването на финансов актив в неговата цялост разликата между балансовата стойност към датата на отписването и полученото възнаграждение се признава в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви (или част от финансовия пасив) се отписват от отчета за финансовото състояние, когато те са погасени — т.е. когато задължението, е изпълнено, е анулирано или срокът му е изтекъл.

Класификация и последваща оценка

Финансови активи

Класификацията на финансовите активи се извършва към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Дружеството класифицира финансовите активи като оценявани впоследствие по амортизирана стойност и финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход на базата на следните две условия:

- а) бизнес модела за управление на финансовите активи на предприятието; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория включва търговски и други вземания, предоставени заеми, парични средства и срочни депозити, инвестиции, държани до падеж и други дългови инструменти, за които са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Обезценка

На всяка отчетна дата дружеството оценява и определя очакваните кредитни загуби за всеки вид финансов актив или експозиция. Целта на възприетите подходи за обезценка е да бъдат признати очакваните кредитни загуби за целия срок на всички финансови инструменти, чийто кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното признаване — независимо дали са оценени индивидуално или колективно — като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

При оценката си дружеството отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи

тази оценка, предприятието сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване.

Модифицирани финансови активи

Ако договорните парични потоци на финансов актив са били предоговорени или модифицирани и финансовият актив не е отписан, дружеството оценява дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск на финансовия инструмент като съпоставя:

- а) риска от настъпване на неизпълнение към отчетната дата (въз основа на модифицираните договорни условия); и
- б) риска от настъпване на неизпълнение към датата на първоначалното признаване (въз основа на първоначалните, немодифицирани договорни условия).

За оценка и измерване на очакваните кредитни загуби дружеството прилага общ(трестепенен) подход, базиран на метода „вероятност от неизпълнение“, като на всяка отчетна дата след първоначалното признаване дружеството оценява към кой етап се отнася финансовият актив, които е предмет на проверка за обезценка в зависимост от степента на влошаване на кредитното качество на финансовия инструмент. Етапът и заложените в него критерии, количествени и качествени показатели определят съответните изисквания за обезценка.

Етап 1	Етап 2	Етап 3
Включва финансово стабилни финансови активи, които се очаква да бъдат обслужвани съгласно техните договорни условия и за които няма признаци за увеличен кредитен риск. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за следващите 12 месеца, а не за целия срок на заема.	Включва финансови активи, чиито кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното им признаване, но няма обективно доказателство за обезценка. Преминаването към Етап 2 е предизвикано от относителната промяна в кредитния риск, а не от абсолютния кредитен риск към датата на отчитане. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за целия срок на заема.	Включва финансови активи, чиито кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното им признаване и има обективно доказателство за обезценка. Обезценка се формира на базата на очакваните загуби за целия срок на заема.

Оценяване на очаквани кредитни загуби

Предприятието оценява очакваните кредитни загуби по финансов инструмент така, че да бъде взета предвид:

- а) сумата, определена безпристрастно и претеглена на базата на вероятността чрез оценяване на обхвата на възможните резултати;
- б) стойността на парите във времето; и
- в) разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия към отчетната дата, за минали събития, текущи условия и прогнозираните бъдещи икономически условия.

Опростен подход за търговски вземания, активи по договори с клиенти и лизингови вземания

За вземания по продажби, вземания по лизинг и активи по договори с клиенти дружеството прилага опростен подход, базиран на „очакван процент на неизпълнение“ за целия срок на инструмента, чрез използване на матрица на провизиите за приблизително определяне на очакваните кредитни загуби на финансовите активи.

Моделът за матрично провизиране включва:

- а) групиране на клиентите и контрагентите на дружеството по сходни бизнес и други характеристики и кредитен риск;
- б) провизионна матрица, основана на исторически наблюдавани проценти на неизпълнение и неплащане по времеви диапазони на просрочие, коригирани с допълнителни предположения и приблизителни оценки, ориентирани към възможни промени в тези проценти, базирани на макроекономически или специфични фактори

Коректив за загуби

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използването на корективна сметка за отчитане на очакваните кредитни загуби, а стойността на загубата се отразява в текущите разходи.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. Елементите, класифицирани като търговски и други задължения обикновено не се оценяват отново, тъй като задълженията са известени с висока степен на сигурност и уреждането е краткосрочно.

Лихви, дивиденди, загуби и печалби

Лихви, дивиденди, загуби и печалби, свързани с финансов инструмент или компонент, който е финансов пасив, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата. Разпределенията за притежателите на инструменти на собствения капитал се признават директно в собствения капитал.

Разходите по операцията за капиталова сделка се отразяват счетоводно като намаление на собствения капитал.

Класификацията на финансов инструмент като финансов пасив или инструмент на собствения капитал определя дали лихвите, дивидентите, загубите и печалбите, свързани с този инструмент, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата или като промени в собствения капитал. Разходите при издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал се отчитат в капитал, например при капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал.

Дивидентите се признават в печалбата или загубата само когато: а) правото на предприятието да получи плащане на дивидент е установено; б) има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани с дивидента; и в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

2.6.6. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се състоят от парични наличности в каса, парични наличности в банкови сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца. За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- Парични постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС.
- Лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, лихвите свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност.
- Краткосрочно блокираните средства се третираат като парични средства и парични еквиваленти.
- Плащанията за дивиденти се включват като плащания за финансова дейност.

2.6.7. Лизинг

Даден договор се определя като лизингов, когато е изпълнено условието, този договор да предоставя на клиента правото за контрол на ползване на даден актив за определен период срещу възнаграждение. Правото за контрол за периода на ползване се определя, когато са налице и са спазени едновременно следните две условия:

- Правото да се получат по същество всички икономически изгоди от използването на актива, и
- Правото да се определя начина на използването на актива. Решенията за това как да се ползва актива са свързани с вида, времето, място и степента на неговата експлоатация.

Лизинговият период се определя като период, който включва неотменяемия по договор период на лизинга заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

Лизингополучател

Първоначално признаване и оценяване

Лизингополучателят признава “актив с право на ползване” и задължение за лизинг на датата на стартиране на всеки лизинг, т.е. когато той е на разположение за използване. Изключение от това правило са краткосрочни лизингови договори или договори за лизинг на активи на ниска стойност. При първоначалното оценяване “активът с право на ползване” се отчита първоначално по цена на придобиване, която включва: сумата на първоначалната оценка на задължението за лизинг; всички плащания към и преди датата на стартиране на лизинга минус суми за предоставени стимули; всички първоначални преки разходи; и провизията за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Съответно, пасивът “задължение за лизинг” се признава първоначално по сегашната стойност на всички лизингови плащания неплатени към този момент, дисконтирана с лихвения процент заложен в договора или с диференциалния лихвен процент по привлечен капитал на наемателя.

Последващо оценяване

При последващото оценяване на “актив с право на ползване” се прилага модела „цена на придобиване“, намалена с натрупана амортизация и начислени обезценки. Ако собствеността на актива ще се прехвърли в края на периода и цената на придобиване отчита тази опция – амортизацията на активът следва да се базира на цялостния полезен живот на актива, в противен случай – за по-краткия от двата, от периода на полезния живот или лизинговия период.

Лизингодател

Финансов лизинг

Първоначално признаване и оценяване

На датата на стартиране на лизинга се признава финансов актив, вземане, в размер на нетна инвестиция в лизинга. Първоначално оценката на нетната инвестиция включва: всички преки разходи свързани с лизинга; сегашна стойност на лизинговите плащания; и сегашна стойност на всяка гарантирана остатъчна сума, полагаща се на лизингодателя,

Последващо отчитане

Последващо лизингодателят признава финансов приход в текущата печалба или загуба за периода на финансовия лизинг, който се определя като се прилага постоянен процент на възвръщаемост на нетната му инвестиция. Лизинговите плащания за периода на лизинга се отчитат срещу намаление на главницата и начисления за вземането по лизинг за лихва.

Оперативен лизинг

Лизингодателят продължава да отчита отдадения под оперативен лизинг актив в неговия отчет за финансовото състояние, като признава в текущите си разходи неговата амортизация. Амортизационната политика за наетите активи е последователна с обичайната политика на лизингодателя за подобни активи, освен ако са налице специални условия в лизинговия договор.

Първоначалните преки разходи, възникнали при договарянето и организирането на лизинга се капитализират към стойността на актива и се признават като разход за срока на договора на същата база, както и приходите. Приходът от лизинг се признава на линейна база за периода на лизинговия договор (дори ако той не се получава на такава база), освен ако друга систематична база не е по-представителна за ползите, произтичащи от наетия на лизинг актив.

Ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 Лизинг

Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 16 Лизинг и да не преизчислява сравнителните данни.

При прилагането на МСФО 16, дружеството е признало задължения по лизинг, които преди това са квалифицирани като “оперативни лизинги”, съгласно МСС 17 Лизинг. Тези задължения са оценени по настояща стойност на оставащите лизингови плащания, дисконтирани с диференцирания лихвен процент, определен към 01.01.2019 г. Лихвеният процент на 01.01.2019 г. за договорите за лизинг е 1,85%.

Всички „Активи с право на ползване” са оценени на стойност равна на задълженията по лизинг, коригирана със сума, равна на всички авансово платени или начислени лизингови плащания, свързани с признатите в отчета за финансово състояние лизингови договори към 31 декември 2018 г.

При прилагането на МСФО 16 Лизинг за първи път дружеството се е възползвало от следните практически целесъобразни мерки, позволени от стандарта:

- Използване на един дисконтов процент за портфейл от лизингови договори със сходни характеристики;
- Определяне на лизингови договори, чийто срок изтича в рамките на 12 месеца от 1 януари 2019 г. като краткосрочни лизингови договори;
- Използването на последваща оценка при определянето на срока на лизинговия договор, за договори, които съдържат опции за удължаване или прекратяване.
- Дружеството е избрало да не прилага МСФО 16 за договори, които преди това не са били определени като съдържащи елементи на лизинг съгласно МСС 17 *Лизинг* и КРМСФО 4 *Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг*

2.6.8. Обезценка

Стойността на активите на предприятието се анализира периодично към края на всеки отчетен период, за да се прецени дали съществува индикация за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка за възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава винаги, когато текущата стойност на актива или на група активи, генериращи приходи, част от които е той, превишава възстановимата му стойност. Загуба от обезценка се отчита в отчета за всеобхватния доход.

2.6.9. Провизии

Провизии се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието е поело юридическо или конструктивно задължение в резултат на минало събитие, и има вероятност да се реализира негативен паричен поток, за да се погаси задължението. Ако задължението има материален ефект, провизията се определя като очаквания бъдещ паричен поток се дисконтира със ставка преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на парите във времето и там където е подходящо, специфичния за задължението риск.

2.6.10. Задължения към персонала по трудовото и социално законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с в чл. 6, ал. 3 от Кодекса социално осигуряване (КСО).

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти и няма правно или

конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие – брутно трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в шата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – работникът или служителят може да получи обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение до 6 месеца по преценка на работодателя (съгл. Чл.222 ал.1 от КТ);
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – не по-малко от brutното трудово месечно възнаграждение, увеличено с 50% за срок от два месеца;
- при пенсиониране – от 2 до 6 brutни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск – обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения, за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия), се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях, или са изпълнени изискванията за тяхното получаване като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

В края на всеки отчетен период, дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда, дружеството е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 brutни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики, тези схеми представляват планове с дефинирани доходи. За целта се прилага кредитния метод на прогнозните единици. Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност в края на всеки отчетен период, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби и респективно изменението в стойността им, включително признатите актюерски печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход. Дружеството не е начислило дългосрочни задължения към персонала по обезщетения при пенсиониране, тъй като счита че размерът им е несъществен спрямо представените данни във финансовия отчет.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план да се прекрати трудовият договор със съответните лица, без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.6.11. Приходи

Приходи

Приходите се признават на база принципа за начисляване и до степен, до която задължението за изпълнение е удовлетворено и доколкото приходите могат да се оценят надеждно.

Приходи от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоката или услугата се прехвърля на клиент. Контролът се определя като способност да се ръководи/направлява използването на стоката или услугата и да се получат по същество всички останали ползи от тях. Контролът включва и способността за предотвратяване на това други предприятия да ръководят използването на актива и получаването на ползи от него.

При влизането в сила на договора дружеството оценява стоките или услугите, обещани по договора с клиент, и определя като задължение за изпълнение всяко обещание да прехвърли на клиента или: а) стока или услуга (или набор от стоки или услуги), която е отделна; или б) поредица от отделни стоки или услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента.

Приходите се признават при уреждане на задължението за изпълнение според степента на прехвърлянето на контрола по метода „към определен момент във времето“, когато се прехвърля контролът върху стоките или услугите на клиента в конкретно определен момент и по метода „в течение на времето“ по начин, отразяващ извършената от предприятието работа по договора.

Приходите се признават в течение на времето, при условие, че е изпълнен един от следните критерии:

- а) клиентът едновременно получава и консумира ползите, получени от дейността на дружеството в хода на изпълнение на договора.
- б) в резултат от дейността на дружеството се създава или подобрява актив, който клиентът контролира в хода на създаването или подобряването на актива.
- в) в резултат от дейността на предприятието не се създава актив с алтернативна употреба за предприятието и предприятието разполага с обвързващо право да получи плащане за извършената към съответната дата дейност.

Приходи от продажба на продукция

Дружеството произвежда и продава основно електрическа енергия, произведена от възобновяем енергичен източник чрез използване на биомаса в собствена електрическа централа. Дружеството е оценило, че доставката на продукцията – ел. енергия е част от серия разграничими стоки, които по същество са еднакви и следват един и същ начин на прехвърляне на клиента и тази серия се третира като едно задължение за изпълнение. Всяка разграничима стока в серията представлява задължение за изпълнение, което се удовлетворява в течение на времето и се използва един и същ метод за определяне на етапа на завършеност за всяка от тях (на база месечно замерване и фактуриране), тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно с изпълнението на задължението от страна на

дружеството. Приходите от продажба на продукцията се признават по метода „в течение на времето“ (месечно) в размер на фиксирана сума към съответната дата в размер на възнаграждението, което дружеството има право да получи и съответстващо на извършената дейност от него към тази дата. Методите и подходът за признаване на приходите от продажба на топлинна енергия е аналогичен.

Приходи от продажба на вторична биомаса

Приходите от продажба на вторична биомаса (остатъчна органична фракция) се признават по метода „в точно определен времеви момент“, когато контролът върху продукта се прехвърли към клиента. Това обичайно става с предаването му на клиента на уговорено място.

Променливо възнаграждение и промени в цената на сделката

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи. Дружеството няма практика да предоставя ценови отстъпки, бонуси и др. подобни.

След влизането в сила на договора цената на сделката може да се променя по различни причини, включително разрешаването на събития, свързани с несигурност, или други промени в обстоятелствата, които променят размера на възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на обещаните стоки или услуги. Дружеството разпределя всички последващи промени в цената на сделката към задълженията за изпълнение по договора, на същата основа както при влизането в сила на договора. Следователно предприятието не преразпределя цената на сделката, за да отрази промените в единичните продажни цени, настъпили след влизането в сила на договора. Сумите, разпределени към удовлетворено задължение за изпълнение, се признават като приходи или като намаляване на прихода в периода, през който цената на сделката се променя.

Плащания по договори с клиенти

Плащанията по договори с клиенти обичайно са дължими към датата или близка до нея дата на удовлетворяване на задълженията за изпълнение и признаване на приходите.

Оповестяване

Задълженията за изпълнение по договори с клиенти, по които дружеството е страна имат обичайно първоначален очакван срок на изпълнение до една година. Приходите се признават в размер на фиксирана сума към съответната дата в размер на възнаграждението, което дружеството има право да получи и съответстващо на извършената дейност от него към тази дата. Във връзка с това, дружеството прилага практически целесъобразната мярка, съдържаща се в параграф 121 от МСФО 15 и не оповестява информация за оставащите задължения за изпълнение.

Финансови приходи

Финансовите приходи включват лихви от вложени средства, приходи от промяна на валутните курсове по заемни и депозити, приходи от дивиденди и др.

2.6.12. Разходи

Оперативни разходи

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансови разходи

Финансовите разходи включват начислени за лихви по заеми, загуби от операции в чуждестранна валута, други банкови такси и комисионни.

2.6.13. Корпоративен данък

Корпоративен данък върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство предприятието дължи данък върху печалбата при ставка 10% за 2019 г. (10% за 2018 г.). За 2019 година данъчната ставка е непроменена.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагасмата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към края на отчетния период.

Отсрочени данъци се начисляват като се използва балансов метод на задълженията (балансовия пасивен метод), който позволява да се отчетат временни разлики между текущата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното отчитане и за данъчни цели.

Сумата на отсрочените данъци е базирана на очаквания начин за реализация на активите и пасивите. Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди, съгласно данъчните закони, действащи към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен актив се признава само тогава, когато могат да се получат данъчни ползи, срещу които актива може да се оползотвори.

Отсрочените данъчни активи се намаляват до размера на тези, за които бъдещата изгода вече не е вероятно да бъде реализирана.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчетат директно към съответния капиталов компонент или позиция.

2.6.14. Капитал и резерви

„Перпетуум мобиле БГ“ АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството е длъжно да формира фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им;
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставени им предимства за акциите;
- други източници, предвидени в Устава или по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване капитала.

3. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Активи с право на ползване	Други активи	В процес на придобиване	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
2018 година							
Отчетна стойност							
Салдо към 1 януари	140	4402	2730		80	124	7476
Салдо към 31 декември	140	4402	2730		81	124	7477
Амортизация							
Салдо към 1 януари	33	998	1461		76		2568
Начислена за периода	8	221	264		1		494
Салдо към 31 декември	41	1219	1725		77		3062
Преносна стойност на 1 януари	107	3404	1269		4	124	4908
на 31 декември	99	3183	1005		4	124	4415
2019 година							
Отчетна стойност							
Салдо към 1 януари	140	4402	2730		81	124	7477
Постъпили					2	23	25
Ефект от прилагане на МСФО 16				53			53
Салдо към 31 декември	140	4402	2730	53	83	147	7555
Амортизация							
Салдо към 1 януари	41	1219	1725		77		3062
Начислена за периода	9	220	254	15	2		500
Салдо към 31 декември	50	1439	1979	15	79		3562
Преносна стойност на 1 януари	99	3183	1005		4	124	4415
на 31 декември	90	2963	751	38	4	147	3993

Нетекущи активи в процес на придобиване:

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Инсталация за биогаз-Момчил	72	49
Инсталация за биогаз-Автотранс	75	75
Общо	147	124

Преглед за обезценка

Извършен е преглед на всички значими имоти, машини и съоръжения към 31 декември 2019 година с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че няма съществени различия между преносната стойност на активите и техните възстановими стойности.

Други данни

Отчетната стойност на **напълно амортизираните** имоти, машини и съоръжения, които се ползват в дейността на дружеството, по групи активи е както следва:

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Машини и оборудване	105	2
Други	78	73

Дружеството няма временно неизползвани имоти, машини и съоръжения

Върху имоти, машини и съоръжения на дружеството е учреден залог по реда на **ЗОЗ** на активи с преносна стойност както следва:

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Сгради	90	99
Съоръжения	2963	3183
Машини, оборудване	751	1005
Други	42	4
Общо	3846	4291

Активи с право на ползване

	Земя BGN'000	Сграда офис BGN'000	Силажна яма BGN'000	Общо BGN'000
2019 година				
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари				
Постъпили				
Ефект от прилагане на МСФО 16	39	5	9	53
Салдо към 31 декември	39	5	9	53
Амортизация				
Салдо към 1 януари				
Начислена за периода	2	4	9	15
Салдо към 31 декември	2	4	9	15
Преносна стойност на 1 януари на 31 декември	37	1	-	38

Дружеството има сключени договори за оперативен лизинг за наем на земя, върху която е изградена инсталацията за производство на биогаз със срок до 09.04.2037 г. и за наем на съоръжения - силажни ями със срок до 31.12.2019 г. Дружеството има сключен договор за наем на офис помещения със срок до 30.06.2020. По договорите за лизинг дружеството няма значителни обременяващи ангажименти.

През текущия период дружеството е предоставило за ползване по договор за оперативен лизинг силажна яма. Общата сума призната като приход по договора за оперативен лизинг за отчетния период е в размер на 1 хил.лв. (2018 г. – 3 хил.лв.).

4. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Силаж собствено производство за производство на биогаз	13	471
Закупен силаж за производство на биогаз	952	250
Резервни части и консумативи	62	63
Материали	13	12
ГСМ	2	10
Малотраен инвентар	-	-
Общо	1042	806

Комисия от специалисти в дружеството е извършила преглед на наличните стоково материални запаси към 31 декември 2019 година, за да прецени дали са налице условия за обезценка до нетна реализируема стойност, съгласно изискванията на МСС 2 „Материални запаси“. В резултат на този преглед е установено, че наличните към 31 декември 2019 година материални запаси не включват наличности, за които нетната реализируема стойност е по-ниска от отчетната им стойност.

5. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Вземания от клиенти по продажби	319	232
Обезценка на вземания по продажби	(159)	
Предплатени суми по гаранции	11	11
Предплатени суми по застраховки	3	6
Надвнесен корпоративен данък	2	1
Предплатени суми за доставка на суровина в т.ч.	123	357
- от свързани лица под общ контрол	83	325
Общо	299	607

Анализ на падежите	С ненастъпил падеж BGN'000	Просрочени				Общо BGN'000
		до 3 месеца BGN'000	до 6 месеца BGN'000	до 1 година BGN'000	над 1 година BGN'000	
Продажби	160					160
Общо	160					160

Към 31 декември дружеството има вземания от продажби от основния си монополен клиент за продажба на електроенергия. Дружеството е договорило разсрочено плащане до 25 дни с основния си клиент по продажба на електроенергия и ежесечно сумите се разплащат до 25 число на следващия месец.

6. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Парични средства в банки	56	1
Парични средства в брой	-	-
Общо	56	1

7. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Основен акционерен капитал	2393	2393
Законови резерви	239	239
Неразпределена печалба от минали години	183	16
Текуща печалба/загуба	264	167
Общо	3079	2815

Основен капитал

Регистрираният акционерен капитал на „Перпетуум мобиле БГ“ АД е 2393 хил.лв, разпределен в 2 393 200 (два милиона триста деведесет и три хиляди и двеста) броя поименни акции с номинална стойност 1.00 (един) лев всяка. През отчетния период, на основание изменение на Търговския закон пар.11 и пар.12 (Д.в. бр. 88 от 2018 год.) и Решение на Общото събрание от 06.06 2019 година, 269 300 броя обикновени акции на носител с право на един глас всяка, са заменени с 269 300 броя поименни акции, клас „А“ съгласно Устава на дружеството.

Законови резерви

Законовите резерви в размер на 239 хил.лв. към 31.12.2019 г. са формирани съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на дружеството и не подлежат на разпределение между акционерите (към 31.12.2018 г. – 239 хил.лв).

8. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЗАЕМИ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Банкови заеми	2075	2857
Общо	2075	2857

Условията по заемите са както следва:

Вид валута	Договорена сума на заема	Падеж	31.12.2019		Общо	31.12.2018		Общо
			Нетекуща част	Текуща част		Нетекуща част	Текуща част	
	'000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиционни заеми								
евро	2800	30.04.2023	1383	508	1891	1888	508	2396
Заеми за оборотни средства								
лева	700	28.02.2020		184	184		461	461
Общо			1383	692	2075	1888	969	2857

Полученият инвестиционен заем в евро е договорен при лихвен процент определен на база 3 месечен EURIBOR + 1,85%, , но не по-малко от 1,85%, (2018 г. - 3 месечен EURIBOR + 1,85%, но не по-малко от 1,85%).

Полученият заем за оборотни средства(кредитна линия) в лева е договорен при лихвен процент определен на база РЛП + 1.5%, (2018 г. – 1 месечен Софибор + 1,5%).

Заемите са обезпечени чрез залог на цялото търговско предприятие на кредитополучателя като съвкупност от права, задължения и фактически отношения, включително конкретни активи оповестени в Приложение 3, залог на всички акции от капитала на предприятието и ипотека на недвижими имоти, собственост на трета страна.

Равнение на пасивите, възникващи от финансова дейност:

	Салдо на 31.12.2018	Парични промени		Промени с непаричен характер		Салдо на 31.12.2019
		постъпл ения	плащания	Начислени лихви	Ефект от прилагане на МСФО 16	
Дългосрочни заеми	2396		(545)	40		1891
Краткосрочни заеми	461	1981	(2263)	5		184
Задължения по лизинг			(16)	1	53	38
Общо пасиви от финансова дейност	2857	1981	(2824)	46	53	2113

9. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Задължения за доставка на стоки и услуги	32	58
Задължения за вноски във фонд СЕС	13	10
Данък върху доходите на физическите лица	2	2
Данък върху добавената стойност за внасяне	4	7
Общо	51	77

Анализ на падежите	С ненастъпил падеж BGN'000	Просрочени до 3 месеца BGN'000	Просрочени до 6 месеца BGN'000	Просрочени до 1 година BGN'000	Просрочени над 1 година BGN'000	Общо BGN'000
Доставки	31				1	32
Общо	<u>31</u>				<u>1</u>	<u>32</u>

Дружеството е договорило с основните си доставчици разсрочено плащане от 15 до 30 дни.

До датата на издаване на настоящия отчет в дружеството са извършени ревизии и проверки както следва:

- По данък добавена стойност – до 31.01.2015 година

10. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Задължения по лизинг в т.ч.:	38	
- текущи	7	
- нетекущи	31	
Задължения за доставка на стоки и услуги	136	48
Общо в т.ч.:	<u>174</u>	<u>48</u>
- текущи	143	
- нетекущи	31	

Анализ на падежите	С ненастъпил падеж BGN'000	Просрочени до 3 месеца BGN'000	Просрочени до 6 месеца BGN'000	Просрочени до 1 година BGN'000	Просрочени над 1 година BGN'000	Общо BGN'000
Лизинг	38					38
Доставки	136					136
Общо	<u>174</u>					<u>174</u>

Задължения за доставки по предприятия:

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
„Албена тур“ ЕАД	1	4
„Еко агро“ АД	135	44
Общо	<u>136</u>	<u>48</u>

Задължения за лизинг по предприятия:

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
„Албена“ АД	37	-
„Еко агро“ АД	1	-
Общо	<u>38</u>	<u>-</u>

11. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31 декември 2019 BGN'000	31 декември 2018 BGN'000
Заплати за месец декември на текущата година	6	6
Задължения за социално осигуряване	3	3
Неизползвани отпуски	-	1
Задължения по гаранции за управление на СД	1	1
Задължения за възнаграждения на членовете на СД	1	1
Общо	11	12

12. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Приходи от продажба на ел.енергия	3118	2973
Приходи от продажба топлинна енергия	43	30
Приходи от продажба на вторична биомаса	14	17
Общо	3175	3020

13. ДРУГИ ДОХОДИ

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Приходи от продажба на материали		30
Отчетна стойност на материали		(30)
Приходи от наеми	1	3
Приходи от услуги	3	6
Други		
Общо	4	9

14. РАЗХОДИ ПО ВИДОВЕ И ФУНКЦИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Разходи за материали	1214	1589
Разходи за външни услуги	369	455
Разходи за персонала	133	128
Разходи за амортизации	500	494
Други оперативни разходи	163	4
Изменение на запасите от готова продукция	458	112
Общо	2837	2782

Включени в себестойност на продажбите:

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Амортизация на ИМС	496	493
Разходи за персонала (Приложение 15)	71	66
Суровини	1140	1524
Гориво и смазочни материали	26	24
Електроенергия	1	2
КМА		
Консумативи	4	14
Резервни части и консумативи	36	20
Абонаментно поддържане	150	150

Наеми	-	16
Разходи за ремонт	19	8
Такси балансиране ел.енергия	12	20
Фонд "Сигурност на електроенергийната система"	155	148
Застраховки	7	9
Услуги по обработка на силаж	5	78
Анализи	7	7
Консултански услуги	-	-
Други разходи за външни услуги	8	3
Изменение на запасите от готова продукция от царевичен силаж	458	112
Други разходи	1	5
Общо	2596	2699

Включени в общи и административни разходи:

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Амортизация на ИМС	4	1
Разходи за персонала (Приложение 15)	63	62
Материални разходи	1	1
Гориво и смазочни материали	4	3
Наем	-	4
Консултантски услуги	4	8
Съобщителни услуги	1	1
Абонаментно поддържане	-	1
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	1	-
Други разходи външни услуги	1	1
Разходи за обезценка	159	-
Командировки	2	-
Представителни разходи	1	1
Общо	241	83

15. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Заплати на персонала (без управленския)	68	68
Възнаграждения на управленския персонал	46	41
Социални и здравни осигуровки върху заплати и възнаграждения	19	19
Начислени суми за неизползвани отпуски	-	-
Общо	133	128

16. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Разходи за лихви по заеми	46	58
Такси и други разходи по лихвени заеми	3	3
Общо	49	61

17. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ - ТЕКУЩ ДАНЪК И ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на разхода/(икономията) на данъци върху печалбата за годините, завършващи на 31 декември са:

Отчет за всеобхватния доход

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	492	
Текущ разход за данъци върху печалбата за годината	(49)	-
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	20	19
Общо разход/(икономия) за данъци върху печалбата, отчетени в Отчета за всеобхватния доход	29	19
Равнение на данъчния разход, определен спрямо счетоводния резултат	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Счетоводна печалба за годината	293	186
Разход за данък на база приложима данъчна ставка – 10% (2018 г.: 10%)	29	19
Общо разход/(икономия) за данъци върху печалбата, отчетени в Отчета за всеобхватния доход	29	19

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Активи по отсрочени данъци	временна разлика 31.12.2019 BGN'000	Данък 31.12.2019 BGN'000	временна разлика 31.12.2018 BGN'000	Данък 31.12.2018 BGN'000
	Начисления за персонал	(5)	1	(6)
Обезценка на вземания	(159)	15		
Данъчни загуби			(30)	3
Общо	(164)	16	(36)	4
Пасиви по отсрочени данъци	временна разлика 31.12.2019 BGN'000	Данък 31.12.2019 BGN'000	временна разлика 31.12.2018 BGN'000	Данък 31.12.2018 BGN'000
Имоти, машини и съоръжения	163	(16)	233	(23)
Общо	163	(16)	233	(23)
Отсрочени данъци - нето				(19)

18. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Следните предприятия са свързани лица за дружеството чрез пряко или косвено притежание на контрол и значително влияние за 2019 и 2018 година:

Свързани лица	Вид на свързаност
Албена Холдинг АД	Крайно предприятие майка
Албена АД	Предприятие майка
Албена Тур ЕАД	Под общ контрол
Актив СИП ООД	Под общ контрол
Приморско клуб ЕАД	Под общ контрол
Бялата лагуна АД	Под общ контрол
Визит България ЕООД, Румъния	Под общ контрол
Екоагро АД	Под общ контрол
Екострой АД	Под общ контрол
Интерскай АД	Под общ контрол
МЦ Медика Албена ЕАД	Под общ контрол
Тихия кът АД	Под общ контрол
Фламинго турс ООД, Германия	Под общ контрол
Хотел де Маск АД, Анзер, Швейцария	Под общ контрол
ДП Екострой, Измаил, Украйна	Под общ контрол – до 19 март 2018 г
Специализирана болница за рехабилитация Медика Албена ЕООД	Под общ контрол
Албена Автотранс АД	Под общ контрол
Здравно учреждение Медика Албена АД	Асоциирано предприятие на предприятието - майка
Медицински център Медикс България ООД	Асоциирано предприятие на предприятието – майка – до 04.10.2018г.
Алфа консулт 2000 ЕООД	Под общ контрол
Ахтопол ризорт ЕАД	Под общ контрол
България – 29 АД	Под общ контрол- до 09.12.2019 г.
Идис АД	Под общ контрол
Соколец Боровец АД	Под общ контрол - до 03.10.2018г.
Хемус Турист АД	Под общ контрол
Бряст Д АД	Асоциирано предприятие на предприятието - майка
Крейг Ависейшън ЕООД	Предприятие под косвен контрол чрез ключов управленски персонал

Дружества под контрола на ключов управленски персонал на предприятието - майка са Еп Джи А АД, Ел Джи Ар Консулт ООД, Медиамакс груп ООД, Дарик Холдинг АД, Дарик радио АД, Фейском ООД, Акваторише България ЕООД, Ейч Ар Кепитъл АД, Рекламна агенция Дарик (РАД) ЕООД, Дарик скай ЕООД, Дарик Академни ЕООД, Дарик 90 София ЕООД, Цитадела ЕООД, Свимар ООД, Сдружение КНСБ.

Осъществени са следните сделки:

Продажби на свързани лица	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
“Еко агро” АД	78	86
Общо	<u>78</u>	<u>86</u>
	2019	2018
	BGN '000	BGN '000
Продажба на вторична биомаса	14	17
Продажба на топлинна енергия	43	30
Продажба на материали	17	30
Продажба на услуги	3	6

Други, наеми	1	3
Общо	78	86

Доставки от свързани лица	2019 BGN '000	2018 BGN '000
„Еко агро“ АД	1416	811
„Албена“ АД	12	12
„Албена тур“ ЕАД	1	-
Общо	1429	823

Видове доставки от свързани лица	2019 BGN '000	2018 BGN '000
Доставки лизинг	16	0
Доставка услуги	6	57
Доставка на материали	1407	766
Общо	1429	823

Ключов управленски персонал

Съставът на ключовия управленски персонал е оповестен в Приложение 1.2. Начислените възнаграждения на ключовия управленски персонал на дружеството са както следва:

	2019 BGN '000	2018 BGN '000
Изпълнителен директор	34	28
Членове на съвета на директорите	13	13
Общо	47	41

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в Приложение 10.

19. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск) кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансови пазари и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми въведени, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на извършваните от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото основно неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон. Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към валутния риск:

31 декември 2019	в USD BGN'000	в EUR BGN'000	в български лева BGN'000	Общо BGN'000
<i>Финансови активи</i>				
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност			216	216
			<u>216</u>	<u>216</u>
<i>Финансови пасиви</i>				
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност		1918	358	2276
		<u>1918</u>	<u>358</u>	<u>2276</u>
31 декември 2018	в USD BGN'000	в EUR BGN'000	в български лева BGN'000	Общо BGN'000
<i>Финансови активи</i>				
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност			233	233
			<u>233</u>	<u>233</u>
<i>Финансови пасиви</i>				
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност		2411	562	2973
		<u>2411</u>	<u>562</u>	<u>2973</u>

Ценови риск

Дружеството е изложено на финансови рискове поради промени на фиксираната цена за изкупуваната ел.енергия. Дружеството редовно извършва преразглеждане на цените, преценявайки необходимостта от активно управление на финансовия риск.

Кредитен риск

Кредитният риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по заеми, търговски и други вземания.

Основните финансови активи на дружеството носители на кредитен риск са парични средства в банкови сметки, вземания от клиенти и други краткосрочни вземания.

Дружеството е договорило едномесечен срок на разплащане на продаваната ел.енергия и не е изложено на съществен кредитен риск от търговските си сделки.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на

ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас от парични средства за добра способност на финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания. За свободните средства се обмисля краткосрочно инвестиране при най-добри лихвени равнища.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към края на отчетния период, групирани по остатъчен матуритет определен спрямо договорения матуритет. Стойностите, описани в този анализ, представляват недисконтирани парични потоци по договорите и най-ранната дата, на която вземането респективно задължението, е изискуемо. Сумите съдържат главници и лихви

31 декември 2019	До 1 месец BGN'000	От 1 до 3 месеца BGN'000	От 3 месеца до 1 година BGN'000	От 1 година до 5 години BGN'000	Общо BGN'000
Финансови активи					
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	216				216
	<u>216</u>				<u>216</u>
Финансови пасиви					
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	376	143	398	1442	2359
	<u>376</u>	<u>143</u>	<u>398</u>	<u>1442</u>	<u>2359</u>
31 декември 2018	До 1 месец BGN'000	От 1 до 3 месеца BGN'000	От 3 месеца до 1 година BGN'000	От 1 година до 5 години BGN'000	Общо BGN'000
Финансови активи					
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	233				233
	<u>233</u>				<u>233</u>
Финансови пасиви					
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	709	7	411	1954	3081
	<u>709</u>	<u>7</u>	<u>411</u>	<u>1954</u>	<u>3081</u>

Риск на лихвено-обвързаните паричните потоци

Като цяло дружеството има значителна част лихвени пасиви, изразяващи се в получени взем. Наличностите по безсрочни депозити в банкови сметки се олихвяват на база на официално обявените фиксирани лихвени нива от съответната банка и приходите от тях са несъществени по размер. Лихвени нива по този тип депозити не са директно обвързани с пазарни лихвени индекси, но същевременно могат да бъдат едностранно променени от банката-контрагент в следствие на промените на пазара. Поради това, тези депозити са третираны като финансови активи с променлив лихвен процент. Таблиците по-долу обобщават експозицията на дружеството към лихвения риск:

31 декември 2019

	Лихвени		Нелихвени BGN '000	Общо BGN '000
	Фиксиран лихвен % BGN '000	Променлив лихвен % BGN '000		
	Финансови активи			
Финансови пасиви		2095	181	2276
		(2039)	(21)	(2060)

31 декември 2018

	Лихвени		Нелихвени BGN '000	Общо BGN '000
	Фиксиран лихвен % BGN '000	Променлив лихвен % BGN '000		
	Финансови активи			
Финансови пасиви		2857	116	2973
		(2856)	116	(2740)

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база тези сценарии, се измерва и ефекта върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна на лихвения процент.

Таблицата по-долу показва чувствителността на дружеството при увеличение с 0,5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат преди облагане с данъци.

31 декември 2019

	Променлив лихвен %	При увеличение с 0,5%	Ефект от увеличението BGN'000
	BGN'000		
Финансови активи	56	56	
Финансови пасиви	2075	2085	10
Увеличение/намаление на печалби и загуби преди данъци			(10)

31 декември 2018

	Променлив лихвен %	При увеличение с 0,5%	Ефект от увеличението BGN'000
	BGN'000		
Финансови активи	1	1	
Финансови пасиви	2857	2871	14
Увеличение/намаление на печалби и загуби преди данъци			(14)

При намаление с 0,5 % крайният ефект върху печалбата на дружеството (преди облагане) би бил реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Управление на капиталовния риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на собственика и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Дружеството контролира капитала на база на коефициент на задлъжнялост. Този коефициент се изчислява като нетния дълг се раздели на общия капитал. Нетния дълг се изчислява като от общите заеми (включващи „текущи и нетекущи заеми и лизинг“, както са показани в отчета за финансовото състояние) се приспадат парите и паричните еквиваленти. Общият капитал се изчислява като „собствения капитал“, както е показан в отчета за финансовото състояние, се събере с нетния дълг.

Нивото на задлъжнялост към 31 декември е представено в следващата таблица :

	2019 BGN'000	2018 BGN'000
Общо заеми и лизинг	2095	2857
Парични средства и парични еквиваленти	<u>56</u>	<u>1</u>
Нетен дългов капитал	2039	2856
Общо собствен капитал	<u>3079</u>	<u>2815</u>
Общо капитал	<u>5118</u>	<u>5671</u>
Съотношение на задлъжнялост	40%	50%

20. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

Справедливата стойност най-общо представлява цената, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Дружеството прилага три нива на йерархичност, отразяващи важността и значимостта на използваните базисни данни за целите на оценката .

Определяне на справедливата стойност

При определяне на справедливата стойност на активите и пасивите дружеството прилага следната йерархия в зависимост от използваните изходни данни:

- Първо ниво:** Котировки (некоригирани) налични на активен пазар за идентични активи и пасиви;
- Второ ниво:** Оценъчни техники базирани на наблюдаема информация - директно (цени и котировки) или индиректно (производни от цени и котировки). Тази категория включва активи и пасиви оценявани по котировки на активен пазар за сходни инструменти, котировки на идентични или сходни инструменти търгуеми на неактивен пазар или други оценъчни техники, при които изходните данни се основават на общодостъпна наблюдаема пазарна информация.
- Трето ниво:** Оценъчни техники базирани на значителна ненаблюдаема информация. Тази категория включва всички активи и пасиви, чиято оценка не е базирана на налична, регулярно достъпна и наблюдаема информация, като параметрите основаващи се на ненаблюдаема информация имат превес.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи обаче, особено по отношение на търговските вземания, задължения и депозитите, дружеството

очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така, голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити), поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на отчетната им стойност. Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои от притежаваните от дружеството финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на активите и пасивите са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност и са близко до тяхната справедлива стойност в зависимост от техният характер и матуритет.

Преценка на сгради от ИМС

В дружеството е прието преценката на сградите до тяхната справедлива стойност да се извършва обичайно на 5-годишен период от независими лицензирани оценители. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преценката може да се извършва по-често. Притежаваните от дружеството сгради са изградени и въведени в експлоатация през 2013 година, имат по скоро спомагателно и обслужващо предназначение към основните производствени мощности „Инсталация за производство на биогаз“, която е разположена извън сградите, поради което ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на сградите са разумно приближение на тяхната справедлива стойност (Приложение 3).

21. УСЛОВНИ АНГАЖИМЕНТИ

Предоставени обезпечения

Като обезпечение на банковите заеми е предоставен залог на цялото търговско предприятие на дружеството като съвкупност от права, задължения и фактически отношения, включително залог по ЗОЗ на дълготрайни активи, залог на всички акции от капитала на дружеството и ипотека на недвижими имоти, собственост на трета страна.

22. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Съгласно Решение на Общото събрание от 06.01.2020 г. взето решение за увеличение на капитала на дружеството от 2 393 000 лева до 2 553 200 лева чрез издаване на нови до 160 000 броя налични поименни обикновени акции с номинална стойност 1 лв и емисионна стойност 3.50 лв. Към 21.02.2020 г. поканените акционери са внесли 239 774.50 лв., което представлява 42.82% от обявеното увеличение.